

قانون ورشکستگی کشور عراق

ماده ۵۶۶

- هر تاجری که قادر به پرداخت بدهی ناشی از عملیات تجاری خود نباشد ورشکسته محسوب و براساس حکم دادگاه، ورشکستگی خود را اعلام می نماید.
- حکم ورشکستگی در صورت قرار گرفتن در وضعیت ورشکستگی صادر می گردد. بدون این حکم، پرداخت دیون به حالت تعلیق در نخواهد آمد.

ماده ۵۶۷

- ورشکستگی تاجر پس از ایجاد وقفه در بازپرداخت دیون به علت فوت یا توقف فعالیت تجاری وی اعلام می گردد. دادخواست ورشکستگی باید ظرف مدت یک سال از تاریخ فوت تاجر یا توقف فعالیت وی به دادگاه ارائه شود. تاریخ ارائه دادخواست باید همزمان با تاریخ خروج نام تاجر از اداره ثبت تجاری باشد.
- وراث قانونی تاجر میتوانند پس از فوت وی و ظرف مهلت فوق الاشاره نسبت به ارائه دادخواست ورشکستگی به دادگاه اقدام نمایند. در صورت مخالفت برخی وراث نسبت به ارائه دادخواست ورشکستگی، دادگاه ابتدا نسبت به استماع دلایل آنها اقدام و سپس براساس منافع شخص معترض اقدام به تصمیم گیری می نماید.

ماده ۵۶۸

به محض ارائه دادخواست ورشکستگی از سوی خود تاجر یا طلبکاران وی، تاجر ورشکسته محسوب می گردد.

ماده ۵۶۹

- تاجر باید ظرف ۱۵ روز از تاریخ توقف ایفای تعهدات خود، نسبت به ارائه دادخواست ورشکستگی اقدام نماید. این دادخواست در واقع گزارشی است که به دادگاه ارائه می شود و طی آن دلایل ناتوانی در پرداخت بدهی ها تشریح می گردد. ضروری است این گزارش به ضمیمه مدارک ذیل به دادگاه ارائه گردند:

- دفاتر اصلی تجاری
- تصویری از آخرین حساب بودجه و سود و زیان.
- صورت هزینه های ناخالص شخصی دوسال قبل از تاریخ درخواست ورشکستگی و مربوط به دوره فعالیت تجاری چنانچه کمتر از دو سال بوده است.
- فهرست کامل داراییهای منقول و غیرمنقول و ارزش تقریبی آنها در تاریخ توقف پرداخت بدهی ها.
- صورت حسابهای بدهکاری و بستانکاری، آدرس بدهکاران و طلبکاران و میزان طلب، بدهی و تضمینات مربوط به هر یک از آنها.
- جزئیات مربوط به دعاوی مطروحه به طرفیت تاجر طی دو سال قبل از تاریخ ارائه دادخواست ورشکستگی.

۲) شخص تاجر باید نسبت به درج تاریخ در مدارک فوق و امضاء آنها اقدام نماید. در صورت عدم امکان ارائه هر یک از این مدارک، باید دلایل آن در دادخواست (گزارش) تشریح گردد.

ماده ۵۷۰

۱) هر یک از طلبکاران مرتبط با بدهی معوق میتوانند درخواست اعلام ورشکستگی تاجر بدهکار را به دادگاه بدهند.

۲) طلبکار دین مدت دار (سررسید نشده)، در صورتیکه بدهکار آدرس خاصی در عراق نداشته باشد، فراری باشد، مغازه اش را تعطیل کرده باشد، در حال فروش مغازه اش باشد و یا اقدام مخربی علیه طلبکارانش انجام دهد، میتواند از دادگاه درخواست اعلام ورشکستگی تاجر بدهکار را بنماید. مشروط به اینکه مدرکی دال بر عدم توانایی پرداخت دیون توسط مدیون ارائه کند.

ماده ۵۷۱

در صورت خودداری تاجر از پرداخت جرایم تاخیر یا مالیات، نمیتوان حکم به ورشکستگی تاجر داد.

ماده ۵۷۲

۱) دادگاهی که دادخواست ورشکستگی به آن ارائه شده ممکن است برای حفاظت از وجوه نقد و داراییهای تاجر ورشکسته و یا مدیریت این داراییها تا زمان صدور حکم ورشکستگی، تدابیر تامینی اتخاذ نماید.

۲) دادگاه ممکن است از کارشناس رسمی بخواهد تا در خصوص وضعیت مالی بدهکار و دلایل عدم پرداخت دیون اقدام و گزارش آن را تسلیم دادگاه کند.

ماده ۵۷۳

۱) دادگاه بدوی که محل کار بدهکار در حوزه قضایی آن قرار دارد جهت صدور حکم ورشکستگی دارای صلاحیت می باشد.

۲) صرفنظر از موافقتنامه های بین المللی، تاجری که دارای شعبه یا نمایندگی در عراق است نیز میتواند ورشکسته اعلام شود. حتی اگر در کشورهای دیگر چنین رأیی در خصوص وی صادر نشده باشد. در این صورت دادگاه صلاحیت دار جهت صدور حکم ورشکستگی دادگاهی است که شعبه یا نمایندگی در حوزه قضایی آن مستقر است.

ماده ۵۷۴

۱) دادگاه صادرکننده حکم ورشکستگی صلاحیت رسیدگی به کلیه دعاوی و تقاضاهای مرتبط با پرونده ورشکستگی را دارد.

ماده ۵۷۵

۱) دادگاه باید در رای ورشکستگی زمان توقف تأدیه دیون را تعیین و دستور مهر و موم مغازه های شخص بدهکار را صادر نماید.

۲) دادگاه باید بلافاصله پس از صدور رای ورشکستگی، تصویری از رای را برای دفتر پیگیریهای شکایات، امین اموال ورشکستگی، اداره ثبت املاک و بانکهای تجاری ارسال نماید.

ماده ۵۷۶

قاضی صادرکننده حکم ورشکستگی، قاضی ناظر بر فرآیند ورشکستگی نیز خواهد بود. قاضی با رای دادگاه تجدید نظر قابل جابجایی می باشد.

ماده ۵۷۷

۱) در صورت عدم تعیین زمان توقف در حکم ورشکستگی، زمان صدور حکم بعنوان زمان توقف در نظر گرفته می شود.

۲) در صورت صدور رای ورشکستگی پس از فوت بدهکار یا توقف کسب و کار، و عدم تعیین تاریخ خاصی بعنوان زمان توقف، تاریخ فوت بدهکار یا توقف کسب و کار بعنوان زمان توقف در نظر گرفته می شود.

ماده ۵۷۸

۱) دادگاه حسب نظر خود یا براساس درخواست بدهکار، هر یک از طلبکاران، امین اموال یا سایر ذینفعان، تاریخ توقف را ده روز از تاریخ تقدیم فهرست بدهی های واقعی (تهیه شده براساس پاراگراف اول ماده ۶۷۱) به دفتر دادگاه تعیین می نماید.

۲) در هر صورت، تاریخ توقف بیش از دو سال قبل از تاریخ حکم ورشکستگی تعیین نمی گردد.

ماده ۵۷۹

تاریخ شروع استفاده از روشهای غیر قانونی برای پرداخت بدهی بعنوان تاریخ توقف از بازپرداخت دیون تعیین می گردد.

ماده ۵۸۰

۱) رای ورشکستگی و یا اصلاح تاریخ توقف باید براساس مقررات مربوطه در دفتر ثبت شرکتهای تجاری ثبت شود.

۲) دادگاه باید یک روز پس از صدور حکم ورشکستگی، نسبت به الصاق نسخه ای از آن بر روی تابلو اعلانات دادگاه به مدت سی روز اقدام نموده و ضمناً نسخه ای را نیز برای الصاق سی روزه بر روی تابلو اعلانات دادگاه یا دادگاههایی که شرکت ورشکسته در حوزه قضایی آنها دارای دفتر، شعبه یا نمایندگی می باشد اقدام نماید.

۳) امین اموال مکلف است خلاصه ای از حکم ورشکستگی را در روزنامه رسمی به چاپ برساند. لازم است انتشار این حکم ظرف ده روز از تاریخ صدور حکم صورت پذیرد. خلاصه حکم ورشکستگی باید شامل اطلاعاتی از قبیل نام ورشکسته، محل اقامت، شماره ثبت تجاری، دادگاه صادرکننده حکم، تاریخ صدور حکم، تاریخ

توقف، نام قاضی صادرکننده حکم و نام و آدرس امین اموال شرکت ورشکسته باشد. این اعلامیه همچنین باید حاوی دعوتنامه ای برای طلبکاران جهت ثبت میزان طلبشان از شرکت ورشکسته باشد.

ماده ۵۸۱

هر یک از ذینفعان می تواند با هدف اعتراض به اشخاص ثالث، ظرف ده روز از تاریخ چاپ حکم ورشکستگی در روزنامه رسمی در خصوص حکم صادره درخواست تجدید نظر نماید.

ماده ۵۸۲

در تجدید نظر خواهی حکم صادره در خصوص ادعاهای مطروحه مرتبط با رای ورشکستگی و همچنین تجدید نظر خواهی در مورد احکام غیابی باید فرآیندها و تاریخهای مندرج در قوانین مدنی و تجاری را رعایت نمود.

ماده ۵۸۳

در صورتیکه قبل از لازم الاجرا شدن حکم ورشکستگی، بدهکار توانایی بازپرداخت کلیه بدهی های تجاری خود را بدست آورد، دادگاه حکم صادره را ابطال می نماید و در این صورت طلبکار مسئول پرداخت کلیه هزینه های مربوطه خواهد بود.

ماده ۵۸۴

درخواستها/ادعاهای مربوط به ورشکستگی باید فوراً مورد بررسی قرار گرفته و احکام صادره بلافاصله به حالت اجرا درآیند.

ماده ۵۸۵

۱) در صورتیکه بدهکار از دادگاه درخواست اعلام ورشکستگی خود را بنماید و این درخواست از سوی دادگاه رد شود، چنانچه برای دادگاه محرز شود که بدهکار عامدانه ورشکستگی ساختگی خود را مطرح کرده است، دادگاه ممکن است بدهکار را به پرداخت حداقل ۲۰ دینار و حداکثر یکصد دینار محکوم نماید.

۲) در صورتیکه هر یک از طلبکاران تقاضای ورشکستگی بدهکار را به دادگاه داده باشند و این درخواست از سوی دادگاه رد شود، چنانچه برای دادگاه محرز شود که طلبکار عامدانه در صدد خدشه دار کردن اعتبار تجاری بدهکار می باشد، دادگاه ممکن است طلبکار را به پرداخت جریمه فوق الاشاره و پرداخت هزینه صدور حکم محکوم نماید بدون اینکه حق طلبکار در وصول طلبش از بدهکار دچار خدشه شود.

ماده ۵۸۶

۱) دادگاه صادرکننده حکم ورشکستگی به منظور مدیریت فرایند ورشکستگی از میان وکلا نسبت به انتخاب امین اموال اقدام می نماید.

۲) قاضی رسیدگی کننده به دعوای ورشکستگی میتواند در هر زمان که صلاح بداند و یا با درخواست شرکت ورشکسته و یا ناظران آن دستور افزایش تعداد امنای اموال به میزان یک نفر یا بیشتر را بدهد به شرط آنکه تعداد آنها از سه نفر تجاوز ننماید.

ماده ۵۸۷

۱) همسر و اقوام شخص ورشکسته و یا هر شخصی که حداقل ظرف دو سال قبل از ورشکستگی، شریک، ذینفع، حسابدار و یا نماینده تاجر/شرکت ورشکسته بوده نمیتواند بعنوان امین اموال انتخاب شود.
۲) هر کس که به اتهام جنایت، سرقت، اختلاس و خیانت در امانت محکوم و یا متهم به ورشکستگی به تقصیر و یا شهادت دروغ بوده است نمیتواند بعنوان امین اموال انتخاب شود.

ماده ۵۸۸

۱) امین اموال باید نسبت به مدیریت و حفاظت از داراییهای شرکت ورشکسته اقدام و در کلیه دعاوی به نمایندگی از طرف ورشکسته اقدام نماید.

۲) امین اموال باید کلیه فعالیتها و اقداماتی که بعنوان مدیر شرکت ورشکسته انجام می دهد را بصورت روزانه و در اوراق شماره گذاری شده ثبت تا به امضای قاضی برسد و در آخرین صفحه نیز عبارت "انتهای گزارش" درج گردد.

۳) دادگاه، قاضی و ناظر میتوانند هر زمان که بخواهند این گزارش را ملاحظه نمایند. بدهکار نیز میتواند با مجوز قاضی پرونده به این گزارش دسترسی داشته باشد.

ماده ۵۸۹

۱) در صورت تعیین بیش از یک امین اموال (برای شرکت ورشکسته)، همه آنها باید با هم همکاری داشته و مشترکاً مسئول مدیریت شرکت می باشند.

۲) البته قاضی پرونده میتواند کارهای شرکت را میان آنها تقسیم نماید و یا کارهای خاصی را به هر یک از آنها بسپارد. در این صورت، امین اموال صرفاً در خصوص کاری که به وی سپرده شده است مسئول می باشد.

۳) امنای اموال میتوانند مسئولیتهایی را به یکدیگر محول نمایند. البته ایشان مجاز به سپردن امور به اشخاص ثالث نخواهند بود مگر با دستور قاضی. در چنین مواردی، امین اموال و معاون وی مشترکاً مسئول امور مذکور خواهند بود.

ماده ۵۹۰

شرکت ورشکسته و بازرس قانونی میتوانند در خصوص عملکرد امین اموال به قاضی پرونده اعتراض نمایند. این اعتراض میتواند به توقف فعالیت امین اموال منجر گردد. قاضی ورشکستگی ظرف پنج روز از دریافت درخواست نسبت به صدور رای در این خصوص اقدام خواهد کرد.

ماده ۵۹۱

قاضی ورشکستگی میتواند خود و یا به درخواست شرکت ورشکسته یا بازرس قانونی آن نسبت به عزل امین اموال و یا کاهش تعداد آنها اقدام نماید. قاضی میتواند ظرف ده روز از تاریخ درخواست نسبت به تصمیم گیری اقدام کند که این تصمیم قاضی نیز قابل تجدید نظر خواهی می باشد.

ماده ۵۹۲

۱) هزینه ها و مخارج امین اموال براساس تصمیم قاضی و پس از ارائه گزارش امین اموال در خصوص عملکردش تعیین خواهد گردید.

۲) قاضی ممکن است قبل از ارائه گزارش مذکور، دستور پرداخت علی الحساب هزینه ها را صادر نماید.

۳) هر یک از ذینفعان شرکت ورشکسته میتوانند در خصوص هزینه ها و مخارج امین اموال به تصمیم قاضی اعتراض نمایند.

ماده ۵۹۳

۱) علاوه بر اختیارات اعطایی به قاضی به موجب مقررات خاص، قاضی ورشکستگی میتواند بر مدیریت شرکت ورشکسته و فرایندهای آن نظارت داشته و کلیه اقدامات لازم برای حفظ داراییهای شرکت انجام دهد.

۲) قاضی میتواند در موارد مصرحه در قانون برای تشکیل جلسه از طلبکاران دعوت نماید که در این صورت ریاست جلسات را عهده دار خواهد بود.

۳) قاضی هر زمان که لازم بداند میتواند با شرکت/شخص ورشکسته، جانشینان، نمایندگان، کارکنان و سایر افراد مرتبط با آن تماس گرفته و توضیحات ایشان در خصوص ورشکستگی را استماع نماید.

ماده ۵۹۴

۱) قاضی در صورت لزوم به منشی دادگاه دستور می دهد تا ذینفعان را در جریان تصمیمات دادگاه قرار دهد.

۲) احکام و تماس/مکاتبه با ذینفعان ورشکستگی براساس رسید مکتوب دریافتی از سوی شرکتهای پست، ابلاغ شده تلقی می گردند. مگر آنکه براساس قانون یا دستور قاضی پرونده روش دیگری برای ابلاغ / تماس تعیین شود.

ماده ۵۹۵

۱) احکام صادره از سوی قاضی غیر قابل تجدید نظر خواهی می باشند مگر اینکه در قانون طور دیگری تصریح شده باشد.

۲) در صورت مجاز بودن تجدید نظر خواهی، اینکار باید ظرف سه روز از تاریخ رویت حکم و یا تاریخ ابلاغ به ذینفعان از طرف قاضی پرونده صورت پذیرد.

۳) آرای صادره در خصوص تعیین تاریخ توقف و الحاقیه های بعدی و اثبات بدهی، ظرف ده روز از رویت حکم و تاریخ ابلاغ به ذینفعان قابل تجدید نظر خواهی می باشد.

۴) در خصوص سایر احکامی که براساس قانون قابل تجدید نظر می باشند، باید ظرف مدت ده روز از تاریخ رویت و یا ابلاغ به ذینفعان تجدید نظر خواهی کرد.

ماده ۵۹۶

- ۱) قاضی ممکن است از میان طلبکاران داوطلب، یک یا چند نفر بازرس برای شرکت ورشکسته تعیین نماید.
- ۲) شخص ورشکسته و هر یک از طلبکاران می توانند به رای قاضی در خصوص تعیین بازرس اعتراض نمایند.

ماده ۵۹۷

بازرس و یا معاون ناظر بر امور شرکت نمیتواند همسر و یا از اقوام (تا درجه ۴) شخص ورشکسته باشند.

ماده ۵۹۸

۱) علاوه بر اختیارات اعطایی به بازرس به موجب مقررات خاص، بازرس میتواند نسبت به بررسی بودجه شرکت و گزارش ارائه شده از سوی بدهکار اقدام و در انجام امور مربوط به شرکت ورشکسته به قاضی و یا امین اموال شرکت کمک نماید.

۲) بازرس میتواند از امین اموال درخواست گزارش و مدارک مرتبط با درآمدها، هزینه ها و بدهی های شرکت را بنماید.

ماده ۵۹۹

- ۱) بازرس برای کارهای خود پاداشی دریافت نمی کند.
- ۲) بازرس می تواند با حکم قاضی عزل شود.
- ۳) بازرس صرفاً در قبال نتیجه اشتباهات جبران ناپذیرش مسئولیت خواهد داشت.

ماده ۶۰۰

- ۱) قاضی میتواند حسب نظر خود و یا به درخواست امین اموال یا بازرس در هر زمانی نسبت به اعمال محدودیتهایی برای ورشکسته اقدام نموده و دستور اقدامات پیشگیرانه برای حفظ حقوق طلبکاران را صادر نماید.
- ۲) در صورت ارائه دادخواست ورشکستگی از سوی مدیون ظرف مهلت مقرر در پاراگراف اول ماده ۵۶۹ این قانون، چنین دادخواستی از سوی قاضی غیر قابل رسیدگی خواهد بود.
- ۳) شخص ورشکسته میتواند نسبت به حکمی که براساس پاراگراف اول این ماده صادره شده اعتراض نماید.
- ۴) قاضی میتواند در هر زمان که صلاح بداند نسبت به توقف محدودیتهای اعمال شده علیه شخص ورشکسته و یا توقف اقدامات پیشگیرانه اقدام نماید.

ماده ۶۰۱

تاجر ورشکسته نمیتواند بدون اطلاع قبلی و کتبی امین اموال، محل اقامت دائمی خود را ترک نماید. شخص ورشکسته تنها با اجازه قاضی میتواند نسبت به تغییر محل اقامت خود اقدام کند.

ماده ۶۰۲

۱) تاجر ورشکسته نمیتواند در شوراها، شوراهای قانون گذاری، شوراها، اجرای، شهرداریها، اتاقهای بازرگانی و صنعتی یا اتحادیه های تجاری اقدام به انتصاب افراد نموده و یا رای دهد. وی همچنین نمیتواند در هیچیک از شرکتهای عمومی و تجاری بعنوان مدیر انجام وظیفه کرده و یا در امور بانکیها، نمایندگیهای تجاری، صادرات و واردات، واسطه گری در بازارهای سفته بازی و مزایده دخالت و شرکت نماید.

۲) تاجر ورشکسته نمیتواند به نمایندگی از طرف دیگران در داراییهای خود دخل و تصرف نماید. البته وی میتواند با رای دادگاه و در مواردی که بیم حیف و میل اموال می رود، در خصوص اموال متعلق به فرزندان ذکورش دخل و تصرف نماید.

ماده ۶۰۳

۱) تاجر ورشکسته به محض صدور رای ورشکستگی از هر گونه معامله و دخل و تصرف در اموالش منع می شود. هر گونه دخل و تصرف در اموال در روز صدور حکم ورشکستگی به منزله دخل و تصرف بعد از صدور حکم تلقی می گردد.

۲) منع تاجر ورشکسته در این خصوص مانع از اقدام وی برای حفظ حقوقش نخواهد شد.

ماده ۶۰۴

۱) متعاقب صدور رای ورشکستگی، تاجر ورشکسته نمیتواند بدهی هایش را پرداخت و یا حقوقش را دریافت نماید.

۲) البته در صورتی که تاجر ورشکسته اوراق تجاری قبولی نویسی شده در اختیار داشته باشد ارزش این اوراق در سررسید به وی پرداخت خواهد گردید. مگر آنکه امین اموال براساس مفاد ماده ۴۶۹ به چنین امری اعتراض نماید.

ماده ۶۰۵

مهلت اعتراض به حکم ورشکستگی و ششماه مهلت اجرای این حکم را باید به مدت قانونی که طی آن به شکایات امین اموال علیه اشخاص ثالث رسیدگی می شود و همچنین سایر مهلهای قانونی مرتبط با تاجر ورشکسته یا امین اموال اضافه نمود.

ماده ۶۰۶

تسویه حقوق و تعهدات (طلب و بدهی) بلافاصله پس از صدور حکم ورشکستگی صورت نمی گیرد. مگر در موارد استثنایی که با هم مرتبط باشند. چنانچه طلب و بدهی بنا به دلایلی در (دفاتر) در تعاقب هم قرار گیرند و یا طی یک حساب جاری تسویه شده باشند، مرتبط با هم تلقی می گردند.

ماده ۶۰۷

۱) ممنوعیت معامله تاجر ورشکسته شامل معامله وی با استفاده از کلیه منابع مالی متعلق به او در زمان صدور حکم ورشکستگی و همچنین اموال مرتبط با داراییهایش بهنگام ورشکستگی می گردد.

۲) البته این ممنوعیت معامله شامل موارد ذیل نمی گردد:

الف- منابعی که از طریق قانونی بدست آمده باشد.

ب) منابع متعلق به اشخاص ثالث بغیر از خود ورشکسته.

ج) خسارت قابل پرداخت به ذینفع در یک قرارداد بیمه که قبل از تاریخ صدور حکم ورشکستگی با تاجر ورشکسته منعقد شده است. ذینفع می بایست کلیه حق بیمه هایی که از تاریخ توقف تعیین شده از سوی دادگاه توسط تاجر ورشکسته پرداخت شده است را به اداره ورشکستگی مسترد نماید.

ماده ۶۰۸

در صورتیکه ارثی به تاجر ورشکسته برسد تا زمانیکه طلبکاران متوفی طلب خود را از محل داراییهای وی (که به تاجر ورشکسته به ارث رسیده) وصول نکرده باشند، طلبکاران تاجر ورشکسته حقی بر این میراث نخواهند داشت. ضمناً طلبکاران متوفی نیز حقی بر داراییهای شخصی تاجر ورشکسته ندارند.

ماده ۶۰۹

۱) متعاقب صدور حکم ورشکستگی، هیچگونه دعوایی له یا علیه تاجر ورشکسته قابل طرح نیست مگر در موارد ذیل:

الف) دعاوی مرتبط با منابع مالی یا فعالیتهایی که تاجر ورشکسته از معامله مرتبط با این منابع یا انجام این فعالیتها منع نشده باشد.

ب) دعاوی مرتبط با اموری که ورشکسته قانوناً مجاز به انجام آنها می باشد.

ج) اقدامات مجرمانه

۲) دادگاه ممکن است به تشخیص خود اجازه طرح دعوی مرتبط با ورشکستگی توسط تاجر ورشکسته را بدهد. همچنین در صورتیکه طلبکاری منافع ویژه ای در دعوا داشته باشد، دادگاه میتواند به وی اجازه حضور در دعوا را بدهد.

۳) در صورت طرح دعوا له یا علیه تاجر ورشکسته (در خصوص خودش یا امور شخصی اش)، امین اموال در چنین دعوایی حضور خواهد داشت، بخصوص اینکه دعوا جنبه مالی نیز داشته باشد.

ماده ۶۱۰

چنانچه پس از اعلام ورشکستگی، دادگاه تاجر ورشکسته را محکوم به جبران خسارات وارده به اشخاص ثالث نماید، شخص زیان دیده میتواند بر این اساس و (جهت جبران زیان خود) علیه تاجر ورشکسته اقامه دعوی نماید، مگر آنکه (برای دادگاه) تبانی وی با تاجر ورشکسته احراز گردد.

ماده ۶۱۱

- ۱) قاضی میتواند پس از مطالعه گزارشات امین اموال دستور دهد تا در صورت درخواست تاجر ورشکسته یا متعلقین وی، بخشی از منابع مالی (در اختیار امین اموال) به او پرداخت شود.
- ۲) متقاضی یا امین اموال میتواند در خصوص مبلغ تعیین شده درخواست تجدید نظر نماید.
- ۳) قاضی میتواند به تشخیص خود یا به درخواست امین اموال هر زمان که لازم باشد نسبت به تعدیل رقم فوق اقدام و یا تصمیم به توقف آن بگیرد که البته این تصمیم قابل تجدید نظر خواهی می باشد.

ماده ۶۱۲

تاجر ورشکسته میتواند بدون استفاده از اموال مشمول حکم ورشکستگی اقدام به فعالیت تجاری دیگر بنماید. طلبکارانی که طلبشان از محل عواید حاصل از فعالیت تجاری جدید قابل وصول است، جهت وصول طلب خود از محل اموال مشمول حکم ورشکستگی از اولویت برخوردارند.

ماده ۶۱۳

- چنانچه متعاقب توقف پرداخت و یا قبل از صدور حکم ورشکستگی، تاجر ورشکسته معاملات زیر را با طلبکاران انجام دهد، این معاملات از درجه اعتبار ساقط خواهد بود:
- ۱) هر گونه بخشش / هبه به استثنای هدایای کوچک در حد عرف.
 - ۲) تسویه بدهی قبل از سررسید به هر طریقی. تسویه برآوات قبولی نویسی شده قبل از تاریخ سررسید، پرداخت بدهی قبل از سررسید تلقی می گردد.
 - ۳) تسویه بدهی از طریقی به غیر از طریق مورد توافق. پرداخت بدهی از طریق تسویه برآوات قبولی نویسی شده یا از طریق حواله بانکی، تسویه نقدی بدهی تلقی می شود.
 - ۴) هر گونه تضمین داده شده بابت ضمانت بدهی با استفاده از اموال مدیون.

ماده ۶۱۴

به غیر از موارد فوق الذکر، کلیه اقداماتی که در طول مدت زمانهای اشاره شده از جانب تاجر ورشکسته صورت می گیرد، اگر به ضرر طلبکاران بوده و انتقال گیرنده مال در زمان انتقال از حکم دادگاه مبنی بر توقف ورشکسته مطلع بوده باشد، از درجه اعتبار ساقط است.

ماده ۶۱۵

در صورتیکه ارزش یک برات مدت دار متعاقب تاریخ توقف و قبل از صدور حکم ورشکستگی پرداخت شده باشد، مبلغ آن از دارنده برات قابل استرداد نخواهد بود. البته چنانچه برات کش یا شخصی که به حساب وی برات کشیده شده است در زمان کشیدن برات از موضوع توقف تاجر ورشکسته مطلع بوده باشند، مسئول استرداد وجه

برات خواهند بود. در صورت نقدشدن سفته ، مسئولیت استرداد وجه آن با اولین ظهرنویس خواهد بود مشروط به اینکه در زمان دریافت سفته (جهت ظهرنویسی) از موضوع توقف تاجر ورشکسته مطلع بوده باشد.

ماده ۶۱۶

۱- چنانچه پس از تاریخ ثبت توقف مدیون (در دادگاه) و با سپری شدن ۱۵ روز از تاریخ ارائه گزارش رهن یا حبس مال (به دادگاه) توافقنامه ای در خصوص نحوه تقسیم حقوق ناشی از اموال ترهین یا حبس شده میان طلبکاران به امضا برسد، دادگاه رای به عدم اجرای این توافقنامه خواهد داد.

۲- متعاقباً طلبکار میتواند اقدام به اخذ اجرائیه در خصوص رهنه بنماید. البته پول حاصل از فروش پرداخت نخواهد شد، مگر در خصوص رهنه ای که قابلیت فروش طبق اجرائیه داشته باشد و مابه التفاوت نیز میان طلبکاران تقسیم خواهد گردید.

ماده ۶۱۷

۱- در صورت صدور رای دادگاه مبنی رد دعوی خلع ید علیه طلبکاران، انتقال گیرنده باید آنچه را که از مدیون ورشکسته بدست آورده است عیناً و یا ارزش آن را به اداره ورشکستگی عودت نماید. انتقال گیرنده همچنین باید از زمان دریافت عواید حاصل تا زمان عودت آن به دایره مذکور اقدام به پرداخت سود نیز بنماید.

۲- چنانچه مالی که انتقال گیرنده در اختیار مدیون ورشکسته قرار داده در اداره ورشکستگی شناسایی شده است وی حق مطالبه آنرا خواهد داشت. در صورت عدم شناسایی مال مذکور، انتقال گیرنده میتواند به طلبکاران رجوع نموده و از ایشان منافع ناشی از معامله را طلب نماید و ضمناً میتواند به اداره ورشکستگی مراجعه و در هر گونه مازاد دارایی بعنوان طلبکار عادی شریک گردد.

ماده ۶۱۸

تنها امین اموال میتواند درخواست ابطال معاملاتی را بدهد که قبل از صدور حکم ورشکستگی مطابق مواد ۲۶۳ الی ۲۶۹ قانون مدنی میان شرکت ورشکسته و گروه طلبکاران انجام شده است. حکم ابطال معامله شامل کلیه طلبکاران می شود، صرفنظر از اینکه حقوق آنها قبل یا بعد از انجام معامله ایجاد شده باشد.

ماده ۶۱۹

هر گونه ادعایی در رابطه با اعمال مفاد مواد ۶۱۳ الی ۶۱۸ پس از گذشت دو سال از صدور حکم ورشکستگی مسموع نخواهد بود.

ماده ۶۲۰

۱- صدور حکم ورشکستگی منجر به توقف کلیه دعاوی مطروحه از سوی طلبکاران عادی و دارای وثیقه می گردد.

۲- طلبکاران اشاره شده نمیتوانند هیچگونه اقدام اجرایی درخصوص داراییهای مدیون ورشکسته انجام داده و یا اقدامات آغاز شده قبل از صدور حکم ورشکستگی را به اتمام برسانند. البته، در صورت تعیین تاریخی برای فروش اموال مدیون ورشکسته، اقدامات اجرایی فوق میتواند با اجازه قاضی ورشکستگی روی اموال مذکور انجام شود.

۳- متعاقب صدور رای ورشکستگی، شکایات مطروحه علیه مدیون ورشکسته قابل پیگیری نبوده و شکایت جدیدی نیز نمیتوان علیه وی مطرح نمود مگر اینکه قاضی ورشکستگی در شرایط خاص اجازه چنین کاری را بدهد. البته طلبکاران دارای وثیقه میتوانند استثنائاً علیه امین اموال ورشکستگی طرح دعوی نموده و آنرا پیگیری و اجرا نمایند. همچنین این دسته از طلبکاران میتوانند بر روی وثیقه در اختیار خود اقدام اجرایی نمایند.

ماده ۶۲۱

رای ورشکستگی کلیه شرایط تحمیل شده به ورشکسته در خصوص بدهی های نقدی را صرفنظر از اینکه بدهی عادی هستند یا تحت پوشش وثیقه، نادیده می گیرد.

ماده ۶۲۲

رای ورشکستگی هیچگونه سودی برای طلبهای عادی طلبکاران در نظر نمی گیرد. سود مربوط به بدهی های تضمین شده بوسیله رهنه یا مال حبس شده تنها از درآمد حاصل از فروش داراییهای تضمین شده بوسیله رهنه یا مال حبس شده قابل وصول خواهد بود. ابتدا اصل بدهی و سپس سود آن قابل وصول خواهند بود.

ماده ۶۲۳

دادگاه میتواند از اعتبارات مدت داری که مشمول سود نمی گردند ، مبلغی معادل سود قانونی برای دوره زمانی تاریخ صدور رای ورشکستگی تا زمان سررسید اعتبار اخذ نماید.

ماده ۶۲۴

بدهی های ناشی از معاملات ابطال شده نیز میتوانند از طریق یک نماینده در فرایند ورشکستگی مدیون مد نظر قرار گیرند. تقسیم سهام موضوع این گونه بدهی ها نیز تا زمان تعیین تکلیف این معاملات متوقف خواهد گردید.

ماده ۶۲۵

- ۱- در مواردی که برای یک بدهی، چند متعهد (بدهکار) وجود داشته باشد و یکی از آنها ورشکسته شود، ورشکستگی وی تاثیری بر تعهد سایر بدهکاران نخواهد داشت مگر اینکه در قانون چیز دیگری تصریح شود.
- ۲- در صورت توافق / سازش با متعهد ورشکسته، شرایط توافق شامل سایر متعهدین نخواهد گردید.

ماده ۶۲۶

در صورتی که طلبکار بخشی از طلب خود را از یکی از بدهکاران / متعهدین دریافت کرده و مابقی بدهکاران (همان بدهی) یا یکی از آنها ورشکسته شوند، طلبکار تنها میتواند به میزان مابقی طلب خود در دعوی ورشکستگی مدیون ورود نماید ضمناً حق مطالبه مابقی طلب از بدهکاری که ورشکسته نشده است نیز برای وی محفوظ خواهد بود. بدهکار اخیر به میزان پرداختی خود به طلبکار میتواند وارد فرآیند ورشکستگی بدهکار اصلی شود.

ماده ۶۲۷

- ۱- در صورت ورشکستگی همزمان تمامی متعهدین یک بدهی، طلبکار می تواند برای کل طلب خود و تا زمان وصول اصل، سود و سایر هزینه ها، وارد دعوی ورشکستگی هر یک از آنها گردد.
- ۲- شخص ورشکسته نمیتواند برای مبلغی که به نیابت از طرف یک ورشکسته دیگر پرداخته به وی رجوع نماید.
- ۳- در صورتیکه که جمع مبالغ وصولی یک طلبکار از مبلغ طلب وی فراتر رود، اضافی دریافتی به اداره ورشکستگی عودت داده می شود تا به ترتیب میزان بدهی هر یک از متعهدین به رد دین ایشان اختصاص یابد. در غیر اینصورت مبلغ اضافی به نسبت پرداختی هر یک از ورشکستگان به ایشان عودت می گردد.

ماده ۶۲۸

گروه طلبکاران شامل کلیه طلبکاران شرکت ورشکسته می شود که قانوناً طلبی دارند که پشتوانه آن رهنه یا حق امتیاز ویژه روی اموال منقول می باشد.

ماده ۶۲۹

امین اموال میتواند هر زمان که لازم بداند پس از کسب اجازه قاضی ورشکستگی نسبت به پرداخت بدهی های رهنه دار، فروش / فک رهن املاک ترهین شده و انتقال عواید / مالکیت آنها به طلبکاران اقدام نماید.

ماده ۶۳۰

۱- در صورتیکه اموال منقول ترهین شده به درخواست مرتهن به قیمتی بیش از مبلغ طلب به فروش برسد، امین اموال مازاد را به حساب طلب سایر طلبکاران می گذارد. چنانچه مبلغ حاصل کمتر از طلب باشد، طلبکار مرتهن بعنوان یک طلبکار عادی به نسبت مانده طلب خود در دعوای ورشکستگی ورود می نماید مشروط به اینکه طلب وی براساس مفاد قانون محرز گردد.

۲- امین اموال مرتهن را از لزوم انجام اقدامات قانونی جهت اجرا گذاشتن رهنه قبل از پایان مهلت قانونی مطلع می نماید. در صورت عدم اقدام بموقع مرتهن در این خصوص، قاضی ورشکستگی میتواند به درخواست امین اموال یا پس از استماع دلایل مرتهن، اجازه فروش اموال منقول ترهین شده را به امین اموال بدهد. مجوز صادره از سوی قاضی ورشکستگی به اطلاع مرتهن نیز خواهد رسید. این طلبکار میتواند در خصوص تصمیم قاضی درخواست تجدید نظر دهد که این درخواست موجب تعلیق فروش رهنه خواهد گردید.

ماده ۶۳۱

۱- امین اموال صرفنظر از سایر بدهی های شرکت، پس از کسب اجازه از قاضی ورشکستگی، ظرف ده روز از تاریخ صدور حکم ورشکستگی و از محل منابع در اختیار خود اقدام به پرداخت حقوق، دستمزدها و سایر هزینه هایی (که سی روز قبل از تاریخ صدور حکم، سررسید شده قابل پرداخت بوده اند) به کارکنان شرکت ورشکسته می نماید. در صورت در اختیار نداشتن چنین منابعی جهت پرداخت بدهی های مذکور، این بدهی ها از اولین منابعی که بدست وی می رسد پرداخت خواهد گردید حتی اگر بدهی های اولویت دار دیگری در انتظار پرداخت از این محل باشد.

۲- در صورتیکه پس از پرداخت هزینه های مذکور، مازادی وجود داشته باشد براساس اولویت تعیین شده در قانون تخصیص خواهند یافت.

ماده ۶۳۲

در صورت انقضای مدت اجاره طبق مفاد ماده ۶۳۹، موجری که ملکش را به مدیون ورشکسته اجاره داده است برای اطمینان از وصول اجاره بهای ملک برای سال جاری و سال بعد از صدور حکم از حق حبس مال^۱ برخوردار خواهد بود. در صورت فروش یا انتقال داراییهای منقول موجود در ملک اجاره ای، موجر از حق امتیاز ویژه^۲ /اولویت برخوردار خواهد بود.

^۱ lien

^۲ Franchise

ماده ۶۳۳

حق ویژه/اولییتی که (در دعوی ورشکستگی) بابت مالیاتهای مختلف به دولت داده شده صرفاً بابت مالیاتهایی است که از دو سال قبل از صدور حکم ورشکستگی برعهده شرکت بدهکار بوده است. در فرآیند ورشکستگی، سایر انواع مالیاتها نیز بعنوان بدهی های عادی تلقی می گردند.

ماده ۶۳۴

قاضی ورشکستگی میتواند بنا به پیشنهاد امین اموال و در صورت لزوم دستور دهد که اولین درآمد کسب شده در فرآیند ورشکستگی به پرداخت طلب طلبکارانی اختصاص یابد که در خصوص اموال مدیون ورشکسته دارای حق حبس می باشند، مشروط به اینکه نام این دسته از طلبکاران در فهرست نهایی مندرج در پاراگراف اول ماده ۶۷۱ درج شده باشد. در صورت بروز هر گونه اختلافی در خصوص حق حبس ذکر شده، عملیات تسویه بدهی مربوطه تا حل نهایی اختلاف طبق رای نهایی دادگاه متوقف خواهد گردید.

ماده ۶۳۵

قبل از تقسیم درآمدهای اموال غیر منقول و یا همزمانی تقسیم این درآمدها، طلبکاران دارای رهنه یا حق حبس که موفق به وصول تمام یا بخشی از طلب خود از محل اموال غیر منقول نشده اند میتوانند به همراه طلبکاران عادی در منابع حاصل از سوی گروه طلبکاران مشارکت نمایند، مشروط به اینکه حقوق ایشان در این خصوص احراز گردد.

ماده ۶۳۶

۱- چنانچه تقسیم درآمد حاصل از فروش یک یا تعدادی از اموال منقول قبل از تقسیم عواید حاصل از اموال غیر منقول صورت پذیرد، طلبکاران دارای رهنه یا حق حبس میتوانند به میزان تمام طلب خود در تقسیم تمامی اموال (اعم از منقول یا غیر منقول) مشارکت نمایند به شرط آنکه حق ایشان در این خصوص احراز شود.

۲- متعاقب فروش اموال منقول و تسویه نهایی بدهی ها براساس اولویت طلبکاران دارای رهنه و حق حبس، هر طلبکاری که بر اساس اولویت، محق دریافت طلب خود از عواید حاصل از فروش اموال غیر منقول باشد تنها پس از کسر مبالغ دریافتی از سهم سایر طلبکاران و عودت آن به طلبکاران عادی، محق دریافت طلب خود خواهد بود.

۳- چنانچه طلبکاری براساس اولویتش صرفاً محق دریافت بخشی از طلبش باشد، می بایست مبلغ اضافی را به طلبکاران عودت نماید. همان مبلغی که در صورت تقسیم عواید حاصل از فروش اموال غیر منقول (موضوع رهنه

یا حبس مال)، قبل از تقسیم عواید حاصل از اموال غیر منقول باید به وی پرداخت می شده است. در این صورت وی به نسبت مانده طلبش در دعوای ورشکستگی ورود خواهد نمود.

ماده ۶۳۷

طلبکاران دارای رهنه و حق حبس که واجد شرایط دریافت هیچ بخشی از ارزش اموال غیر منقول (تخت اختیار بعنوان وثیقه) نمی باشند، طلبکار عادی محسوب شده و تابع نتیجه تصمیمات گروه طلبکاران خواهند بود.

ماده ۶۳۸

- ۱- صدور حکم ورشکستگی منجر به فسخ قراردادهایی که مدیون ورشکسته یک طرف آن است و برای طرفین آن لازم الاجراست نخواهد گردید مگر اینکه بر اساس ملاحظات خاصی منعقد شده باشند.
- ۲- در صورت عدم اجرای قرارداد از سوی امین اموال و یا خودداری وی از ادامه اجرای آن، طرف دیگر قرارداد میتواند درخواست فسخ آنرا بنماید. تمامی تصمیماتی که امین اموال در خصوص قرارداد می گیرد باید جهت اخذ مجوز به اطلاع قاضی ورشکستگی برسد. طرف دیگر قرارداد میتواند (قبل از فسخ قرارداد) به امین اموال مهلت دهد تا موضع خود را در خصوص قرارداد اعلام نماید.
- ۳- طرف قرارداد میتواند به منظور جبران ضرر و زیان ناشی از فسخ قرارداد، در دعوای ورشکستگی بعنوان یک طلبکار عادی ورود نماید.

ماده ۶۳۹

- ۱- در صورتیکه ورشکسته در ملکی که به فعالیت مشغول است مستاجر باشد، حکم ورشکستگی به ختم قرارداد اجاره و یا اتمام زمان باقی مانده از اجاره منجر نخواهد گردید. تمامی شرایط مغایر در این خصوص کان لم یکن تلقی خواهد گردید.
- ۲- چنانچه موجر اقدام به فروش اموال منقول موجود در مورد اجاره نماید و این اقدام تا قبل از صدور حکم ورشکستگی به اتمام نرسد، فروش به مدت شصت روز از تاریخ صدور حکم ورشکستگی متوقف خواهد بود. البته مشروط به اینکه موجر حق انجام اقدامات تامینی و درخواست تخلیه ملک را براساس قوانین مربوطه داشته باشد. قاضی ورشکستگی ممکن است در صورت لزوم دستور ادامه توقف فروش اموال منقول فوق را برای سی روز دیگر صادر نماید. امین اموال در طی مدت توقف، تصمیم خود به ادامه یا توقف اجاره ملک را به اطلاع موجر خواهد رساند.

۳- در صورت تصمیم امین اموال به ادامه اجاره ملک، باید اجاره بهای معوق را پرداخت و برای پرداخت اجاره بهای آتی نیز تضمین کافی بدهد. در صورت ناکافی بودن تضمین مذکور، موجر میتواند ظرف ۱۵ روز از تاریخ اطلاع از تصمیم امین اموال به ادامه اجاره، از قاضی ورشکستگی درخواست فسخ قرارداد اجاره را بنماید.

۴- امین اموال میتواند پس از اخذ مجوز قاضی ورشکستگی مورد اجاره را به شخص دیگری اجاره داده و یا از دریافت اجاره بها صرفنظر نماید (حتی اگر ورشکسته براساس قرارداد اجاره از انجام چنین کاری منع شده باشد) البته مشروط به اینکه چنین کاری باعث ضرر و زیان موجر اصلی نگردد.

ماده ۶۴۰

۱- در صورتیکه کارفرمایی ورشکسته شود و قرارداد کار (با کارکنان) برای مدت نامحدودی منعقد شده باشد؛ کارمند شرکت و امین اموال میتوانند قرارداد مذکور را با رعایت مقررات قوانین کار فسخ نمایند. در اینصورت کارمند نمیتواند از امین اموال درخواست غرامت کند مگر اینکه فسخ قرارداد تحمیلی بوده و بدون رعایت تاریخهای ابلاغ صورت گرفته باشد.

۲- در صورتیکه قرارداد کار برای مدت معینی منعقد شده باشد، این قرارداد فسخ نمی شود مگر اینکه تصمیم به توقف فعالیت شرکت گرفته شود. در این صورت کارمند میتواند از امین اموال درخواست غرامت نماید.

۳- غرامتی که بموجب دو بند فوق به کارمند قابل پرداخت می باشد، کارمند را از حق حبس قانونی برخوردار می نماید.

ماده ۶۴۱

۱- چنانچه احراز گردد فردی مالک اسباب و اثاثیه موضوع ورشکستگی است و یا حق تصرف آنها به محض اعلام ورشکستگی مدیون را دارد، میتواند اسباب مذکور را تصاحب نماید.

۲- امین اموال پس از مشورت با ناظر و اخذ مجوز از قاضی ورشکستگی میتواند اموال مذکور را به صاحبش بازگرداند.

ماده ۶۴۲

۱- اشیایی که بعنوان ودیعه و یا جهت فروش به نیابت از طرف صاحب آن و یا تحویل به وی در اختیار مدیون ورشکسته قرار دارد میتواند به صاحبش مسترد گردد. مشروط به اینکه بهنگام ورشکستگی مدیون وجود داشته باشد. پول این اشیاء در صورتی که هنوز پرداخت نشده است نیز میتواند به صاحب اشیاء در قالب اوراق تجاری و یا سپرده گذاری در یک حساب جاری مشترک مدیون ورشکسته و خریدار اشیاء بصورت نقدی پرداخت شود.

- ۲- عودت گیرنده اموال کلیه حقوق مربوط به ورشکسته را به امین اموال تادیه می نماید.
- ۳- در صورتیکه ورشکسته اموال و کالاهای مذکور مربوط به غیر را در اختیار اشخاص ثالث قرارداد باشد اموال مذکور نیز قابل استرداد خواهند بود.
- ۴- در صورتیکه ورشکسته اعتبار را در قبال ترهین اموال / کالاهای مذکور دریافت کرده باشد و مرتهن در زمان ترهین اموال (به نفع خود) از مالکیت ورشکسته بر اموال مذکور مطلع نبوده باشد، این اموال قابل استرداد (به صاحب اصلی) نخواهند بود مگر پس از پرداخت بدهی تضمین شده از طریق اموال اشاره شده.

ماده ۶۴۳

اسناد تجاری و سایر اوراق بهاداری که جهت نقد شدن و یا برای تسویه بدهی خاص به ورشکسته داده اند نیز قابل استرداد (به صاحبان اصلی) می باشند البته در صورتیکه در زمان ورشکستگی مدیون موجود بوده و ارزش آنها هنوز پرداخت نشده باشد.

ماده ۶۴۴

- ۱- در صورت ابطال قرارداد فروش بموجب حکم دادگاه و یا براساس شروط مندرج در قرارداد، فروشنده می تواند قبل از صدور حکم ورشکستگی خریدار تمام یا بخشی از کالاهای موضوع قرارداد در اختیار ورشکسته (در صورت موجود بودن) را بازپس گیرد.
- ۲- چنانچه ابطال قرارداد پس از صدور حکم ورشکستگی رخ دهد، کالاها قابل استرداد خواهند بود مشروط به اینکه درخواست استرداد یا ابطال قرارداد قبل از صدور حکم مذکور صورت گرفته باشد.

ماده ۶۴۵

- ۱- در صورتیکه خریدار قبل از پرداخت بهای کالا ورشکسته شود و کالا کماکان در اختیار فروشنده باشد، وی میتواند کالا را نزد خود نگهدارد.
- ۲- در صورتیکه خریدار بعد از ارسال کالا و قبل از ورود آنها به انبار وی و یا مغازه نماینده وی که مسئول فروش آنهاست ورشکسته شود، فروشنده میتواند مالکیت آنها را مجدداً در اختیار بگیرد.
- ۳- در همه موارد فوق، امین اموال میتواند پس از کسب مجوز از قاضی پرونده، درخواست تحویل کالا به خریدار را بدهد مشروط به اینکه قیمت توافق شده با فروشنده را پرداخت نماید. در صورت عدم درخواست امین اموال، فروشنده میتواند بر حق خود مبنی بر فسخ قرارداد و طلب ضرر و زیان و همچنین ورود به دعوای ورشکستگی اصرار نماید.

ماده ۶۴۶

۱- در صورتیکه خریدار قبل از پرداخت بهای کالا و پس از ورود کالا به انبار و یا مغازه نماینده فروش خود ورشکست شود ، فروشنده نمیتواند درخواست ابطال قرارداد و عودت کالا را بنماید و حق حبس نیز از وی سلب می شود.

ماده ۶۴۷

۱- گروه طلبکاران ذینفع در دعوی ورشکستگی نمیتوانند هدایای اعطا شده توسط شخص ورشکسته به همسرش در طول زندگی مشترک را ضبط نمایند.

ماده ۶۴۸

هر یک از زوجین میتواند در دعوی ورشکستگی همسر خود، کلیه اموال و داراییهای منقولی که مالکیت بر آنها را اثبات می کند بازپس گیرد.

ماده ۶۴۹

۱- اموالی که از زمان شروع فعالیت تجاری شخص ورشکسته توسط همسر وی از حساب او و یا به حساب افراد تحت قیمومیت او خریداری شده ، مال خریداری شده توسط خود شخص ورشکسته تلقی گردیده و بخشی از فرایند ورشکستگی محسوب می گردد ..
۲- هر بخش از بدهی که توسط یکی از زوجین به نیابت از طرف همسر ورشکسته او پرداخت شود ، مثل این است که توسط خود فرد ورشکسته پرداخت شده باشد.

ماده ۶۵۰

۱- کلیه مغازه ها ، دفاتر ، صندوقهای ایمنی ، اوراق و اموال منقول مدیون ورشکسته باید مهر و موم شوند.
۲- قاضی ورشکستگی باید به محض صدور حکم ورشکستگی ، دستور پلمپ را صادر نماید. وی میتواند یکی از کارمندان دادگاه را به این کار بگمارد. همچنین ممکن است از روسای دادگاههای مستقر در مناطقی که ورشکسته دارای اموال می باشد بخواهد که ماموری را برای مهر و موم کردن این اموال اعزام نماید.
۳- چنانچه از نظر قاضی ورشکستگی امکان سیاهه برداری از موجودی انبار شخص ورشکسته در یک روز فراهم باشد نیازی به مهر و موم کردن این اموال نخواهد بود.
۴- شخص مسئول مهر و موم کردن اموال یا سیاهه کردن موجودی انبار باید گزارشی را در این خصوص تهیه و امضا و آن را تقدیم قاضی ورشکستگی نماید.

ماده ۶۵۱

نیازی به مهر و موم کردن لباسها و ملزومات شخصی فرد ورشکسته و افراد تحت تکفل وی نیست. قاضی ورشکستگی این اموال را مشخص کرده و آنها را طی صورتجلسه ای که به امضای وی می رسد تحویل شخص ورشکسته می نماید.

ماده ۶۵۲

۱- قاضی ورشکستگی میتواند حسب نظر خود و یا به درخواست امین اموال دستور عدم پلمپ یا فک پلمپ ارقام زیر را صادر نماید:

الف) دفاتر تجاری

ب) اوراق تجاری و سایر اوراق بهاداری که قابلیت نقد شوندگی سریع داشته و یا اوراقی که سررسید آنها نزدیک است و یا اوراق بهاداری که حفظ حقوق مرتبط با آنها نیاز به اقدام حقوقی است.

ج) پول مورد نیاز برای امورات فوری و ضروری شخص ورشکسته

د) ارقام فساد پذیر و یا اقلامی که در معرض افت ارزش بوده و یا کالاهایی که نگهداری و حفاظت از آنها مستلزم صرف هزینه های سرسام آور است.

ه) ارقام مورد نیاز برای ادامه فعالیت یک فروشگاه (در صورتیکه تصمیم به ادامه فعالیت آن گرفته شده باشد)

۲- سیاهه ای از ارقام اشاره شده در بند فوق باید در حضور قاضی ورشکستگی و مامور مربوطه تهیه و این سیاهه جهت امضا در اختیار امین اموال قرار گیرد.

ماده ۶۵۳

۱- به منظور سیاهه برداری از اموال و داراییهای شخص ورشکسته، قاضی ورشکستگی به درخواست امین اموال دستور فک پلمپ این اموال را میدهد.

۲- اقدام جهت فک پلمپ و تهیه سیاهه می بایست ظرف ۵ روز از تاریخ صدور حکم ورشکستگی صورت پذیرد.

ماده ۶۵۴

۱- تهیه فهرست اموال باید در حضور قاضی پرونده و مامور مربوطه، امین اموال و منشی دادگاه صورت پذیرد. خود ورشکسته نیز باید از موضوع مطلع گردیده و در جلسه سیاهه برداری حضور یابد.

۲- فهرست اموال در دو نسخه تهیه و توسط قاضی پرونده، مامور تهیه سیاهه، امین اموال و منشی دادگاه امضا می شود. یک نسخه از این سیاهه در دادگاه نگهداری شده و نسخه دیگر نیز نزد امین اموال نگهداری می شود.

۳- در این سیاهه حتما باید قید شود که اموال موضوع سیاهه اموالی است که قبلا پلمپ نشده و یا از آنها فک پلمپ شده است.

۴- بهنگام تهیه سیاهه اموال و ارزیابی آنها میتوان از کارشناس کمک گرفت.

در صورتیکه ورشکستگی تاجر پس از مرگ وی اعلام شود و یا بهنگام مرگ او فهرست اموال مذکور تهیه نشده باشد و یا وی بعد از اعلام ورشکستگی و قبل از تهیه سیاهه اموال و یا تکمیل آن فوت نماید، سیاهه مذکور طبق روال اشاره شده در بالا پس از دعوت از وراثت/ جانشینان تاجر ورشکسته و در حضور ایشان تکمیل می گردد.

ماده ۶۵۶

امین اموال باید پس از فهرست برداری، اموال، دفاتر و اوراق متعلق به تاجر ورشکسته را در اختیار گرفته و با امضای فهرست مذکور دریافت آنها را تایید نماید.

ماده ۶۵۷

در صورتیکه تاجر ورشکسته ترازنامه خود را ارائه نداده باشد، امین اموال آنرا تهیه و به محض تکمیل آنرا نزد حسابرس یا دادگاه نگهداری می کند.

ماده ۶۵۸

امین اموال کلیه نامه های واصله بنام شخص ورشکسته مرتبط با فعالیتهای او را دریافت، آنها را مفتوح و نزد خود نگه می دارد. ورشکسته نیز میتواند این مرسولات را ملاحظه نماید.

ماده ۶۵۹

۱- امین اموال کلیه کارهایی که برای حفظ حقوق ورشکسته در قبال اشخاص ثالث لازم باشد را انجام داده و این حقوق را مطالبه و آنها را بطریق مناسب دریافت می نماید.

۲- در صورتیکه این حقوق توسط شخص ورشکسته قبلا ثبت و ضبط نشده اند، امین اموال نسبت به ثبت آنها در فهرست اموال ورشکسته اقدام می نماید.

۳- امین اموال حداقل هر سه ماه یکبار گزارشی از آخرین وضعیت پرونده ورشکستگی در اختیار قاضی پرونده قرار می دهد.

ماده ۶۶۰

- ۱- اموال ورشکسته در مراحل اولیه دعوی ورشکستگی فروخته نمی شوند. البته، قاضی پرونده حسب درخواست امین اموال میتواند اجازه فروش اقلام فساد پذیر و یا اقلامی که در معرض افت قیمت بوده و یا کالاهایی که نگهداری و حفاظت از آنها مستلزم صرف هزینه های سرسام آور است را بدهد. وی همچنین در صورتیکه برای گذران امورات ورشکسته نیاز به پول باشد و یا فروش اموال به نفع طلبکاران یا خود ورشکسته باشد میتواند دستور فروش اموال وی را بدهد. اجازه فروش اموال در مورد اخیر داده نمی شود مگر بعد از اعلام موضوع فروش به ورشکسته و استماع نظرات وی.
- ۲- اموال منقول به روشی که از سوی قاضی پرونده تعیین می شود فروخته خواهند شد. اما فروش اموال غیر منقول طبق مفاد قانون اجرای احکام انجام می شود.
- ۳- تصمیم قاضی پرونده به فروش اموال ورشکسته، قابل اعتراض می باشد.

ماده ۶۶۱

- ۱- قاضی دادگاه میتواند پس از مشورت با ناظر مربوطه و استماع اظهارات ورشکسته و یا پس از اعلام به وی ، دستور تهیه قرارداد ارفاقی یا قبول داوری در هر دعوی مرتبط با ورشکسته را بدهد.
- ۲- در صورتیکه مبلغ مورد اختلاف مشخص نبوده و یا بیش از پانصد دینار باشد ، قرارداد ارفاقی یا داوری در این خصوص معتبر نخواهد بود مگر پس از تصویب شروط آن از سوی قاضی ورشکستگی و متعاقب دعوت از ورشکسته جهت حضور در جلسه تصویب و استماع نظرات وی در صورت حضور او در جلسه تصمیم گیری. اعتراض ورشکسته در این خصوص مسموع نخواهد بود.
- ۳- امین اموال حق چشم پوشی از حقوق ورشکسته و یا تصدیق حقوق وی در مقابل اشخاص ثالث را نخواهد داشت مگر طبق شرایط مندرج در این ماده .
- ۴- در صورتیکه قاضی تصمیمی مبنی بر خودداری از تصویب شرایط قرارداد ارفاقی یا داوری بگیرد، این تصمیم قابل اعتراض خواهد بود.

ماده ۶۶۲

- ۱- چنانچه تداوم فعالیت دفتر تجاری یا مغازه مدیون ورشکسته به نفع مدیون یا طلبکاران باشد، قاضی میتواند به درخواست امین اموال یا ورشکسته، و پس از مشورت با ناظر مربوطه اجازه چنین کاری را بدهد.
- ۲- قاضی ورشکستگی بنا به پیشنهاد امین اموال فردی را برای مدیریت مغازه یا دفتر تجاری تعیین و دستمزد وی را مشخص می نماید. خود مدیون ورشکسته نیز میتواند بعنوان مدیر دفتر یا مغازه تجاری منصوب شود و دستمزدی که برای این منظور دریافت می کند ، جایگزین هزینه تعیین شده از سوی دادگاه برای مخارج زندگی وی خواهد بود.

۳- امین اموال بر کار فردی که بعنوان مدیر دفتر یا مغازه منصوب می شود نظارت خواهد کرد. وی هر ماه گزارشی از نحوه پیشرفت فعالیتهای این دفتر به قاضی دادگاه ارائه می کند.

۴- مدیون ورشکسته و امین اموال میتوانند به تصمیم قاضی پرونده در خصوص تداوم فعالیت دفتر تجاری اعتراض نمایند.

ماده ۶۶۳

در صورت فوت ورشکسته ، جانشینان/ ورثه وی نمایندگی او در دعوی ورشکستگی را برعهده خواهند داشت. آنها حق تعیین یک نفر بعنوان نماینده برای شرکت در این دعوا را خواهند داشت. در صورت عدم توافق ایشان در تعیین نماینده ، قاضی پرونده به درخواست امین اموال شخصی را بعنوان نماینده ایشان تعیین نموده و هر زمان که لازم بداند میتواند نماینده مذکور را عزل و شخص دیگری را برای این منظور برگزیند.

ماده ۶۶۴

۱-مبالغ بدست آمده از محل مطالبات مدیون ورشکسته باید در همان روز وصول و یا روز بعد از آن توسط امین اموال در خزانه دادگاه (صندوق دادگستری)، یا در بانکی که از سوی قاضی پرونده تعیین می گردد واریز شود. در صورت تاخیر امین اموال در انجام این کار، وی باید نسبت به پرداخت جریمه و سود قانونی اقدام نماید. امین اموال باید ظرف ۵ روز از تاریخ واریز وصولیها به حسابهای اشاره شده ، صورتحساب آنها را در اختیار قاضی پرونده قرار دهد.

۲- این مبالغ و سایر مبالغی که به نمایندگی از طرف مدیون ورشکسته از سوی اشخاص ثالث واریز می شوند را نمیتوان از این حسابها برداشت نمود مگر با دستور قاضی پرونده.

ماده ۶۶۵

۱-قاضی ورشکستگی در صورت نیاز و پس از مشورت با ناظر مربوطه میتواند دستور تقسیم مبالغ مذکور را میان طلبکارانی (که طلبشان محرز شده) بر اساس فهرستی که از سوی امین اموال تهیه و توسط قاضی در هاشم آن تایید گردیده صادر نماید.

۲-ورشکسته و کلیه طرفهای ذینفع میتوانند به دستور قاضی مبنی بر تقسیم مبالغ میان طلبکاران اعتراض کنند.

ماده ۶۶۶

۱- تمامی طلبکاران حتی اگر طلبشان دارای وثیقه بوده و یا طبق رأی نهایی دادگاه تایید شده باشد، باید به محض صدور حکم ورشکستگی، مدارک مثبت مربوط به طلبشان را به همراه صورتحساب این طلبها و وثایق مربوط به آنها و همچنین مبالغ آنها به پول ملی (براساس نرخ تسعیر اعلامی) در اختیار امین اموال قرار دهند. بدهکار و

نماینده وی باید این صورتحساب را امضاء نمایند. امین اموال در مقابل رسید ، اسناد بدهی و صورتحساب ذکر شده را دریافت می نماید.

۲- این صورت حساب و مدارک اشاره شده ممکن است (توسط طلبکاران) از طریق پست سفارشی به اداره پست ارسال گردند.

۳- امین اموال پس از بسته شدن پرونده ورشکستگی، این اسناد را به طلبکاران عودت می دهد. امین اموال به مدت یکسال از تاریخ بسته شدن پرونده ورشکستگی در مقابل مدارک و اسناد مذکور مسئول خواهد بود.

ماده ۶۶۷

۱- در صورتیکه تمامی طلبکاران که اسامی شان در حساب ترازنامه شرکت مدیون ثبت شده است ظرف ده روز از تاریخ انتشار حکم ورشکستگی در روزنامه ها اقدام به ارائه مدارک مربوط به طلبشان به دادگاه نمایند، امین اموال بلافاصله دعوتنامه ای را در روزنامه تعیین شده از سوی قاضی پرونده منتشر می کند و طی آن از طلبکاران درخواست می کند مدارک و صورتحساب اشاره شده در ماده قبل را ارائه نمایند.

۲- طلبکاران ظرف ده روز از تاریخ انتشار این دعوتنامه در روزنامه باید مدارک و صورتحساب طلبشان را به دادگاه ارائه نمایند. در صورت اقامت طلبکار در خارج از کشور، این مهلت به ۲۰ روز افزایش می یابد.

ماده ۶۶۸

۱- امین اموال با کمک ناظر پرونده و با حضور ورشکسته و یا پس از دعوت از وی جهت حضور در جلسه اقدام به بررسی مطالبات طلبکاران می کند.

۲- در صورتیکه امین اموال، ناظر و یا ورشکسته اعتراضی نسبت به مبلغ بدهی ها و یا وثیقه آنها داشته باشند، امین اموال موضوع را به اطلاع طلبکار می رساند. طلبکار باید ظرف ده روز از تاریخ دریافت ابلاغیه نسبت به ارائه توضیحات مکتوب یا شفاهی خود به دادگاه اقدام کند.

۳- بدهی های قطعی بدهکار به دولت همچون انواع بدهی های مالیاتی و عوارض نیازی به رسیدگی (به شرح فوق) نخواهند داشت.

ماده ۶۶۹

۱- امین اموال پس از تکمیل فرآیند رسیدگی ، فهرستی از مدارک در اختیار خود، دلایل احتمالی رد برخی از این مدارک و نظرات خود در خصوص قبول یا رد برخی از این طلبها و مدارک را در اختیار قاضی ورشکستگی قرار می دهد. امین اموال همچنین لیستی از اسامی طلبکارانی که مدعی در اختیار داشتن تضمین ویژه روی اموال و

وجوه نقد ورشکسته می باشند و همچنین مبالغ طلب آنها و نوع وثایق در اختیار ایشان و مشخصات اموالی که تحت توثیق ایشان قرار دارد در اختیار قاضی قرار می دهد .

۲-ارائه این گزارش / صورتحساب باید حداکثر ظرف شصت روز از تاریخ انتشار حکم ورشکستگی صورت پذیرد. این مهلت در صورت لزوم میتواند با تصمیم قاضی پرونده تمدید شود.

۳-ظرف ۵ روز از تاریخ ارائه گزارش یا صورتحساب مذکور، امین اموال نسبت به انتشار آن در روزنامه اقدام میکند که همین امر به معنی تایید دریافت صورتحساب و لیست طلبکاران می باشد. ضمناً امین اموال تصویری از فهرست و صورتحساب مذکور (که طی آن مبالغ قابل قبول از هر طلب ذکر شده است) برای خود ورشکسته و هر یک از طلبکاران ارسال می نماید.

۴-طرفهای ذینفع نسبت به بررسی لیست و صورتحساب ارائه شده به دادگاه اقدام می کنند.

ماده ۶۷۰

ورشکسته و هر یک از طلبکارانی که نامشان در فهرست طلبکاران ذکر شده میتوانند ظرف ده روز از تاریخ انتشار فهرست مذکور در روزنامه نسبت به میزان طلب خود درج شده در لیست مذکور اعتراض نمایند. این اعتراض باید بوسیله پست سفارشی یا تلگرافی برای قاضی پرونده ارسال شود. بعد مسافت باعث افزایش مهلت مذکور نخواهد گردید.